

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá problematikou ochrany zemědělského půdního fondu s cílem vymezit jednotlivé právní nástroje a pokusit se o zhodnocení platné právní úpravy ve vztahu k ochraně kvality a zejména kvantity zemědělské půdy. Zemědělská půda je jednou z nejcennějších druhů půdy představující zhruba 54 procent celkové rozlohy České republiky, která je však již po desítky let dosti negativně ovlivňována zásahy způsobujícími její úbytky a zhoršování její kvality. Právní nástroje by tak měli být účinným prostředkem k odvrácení a zamezení rostoucích zásahů do zemědělské půdy, jakožto jedné ze složek životního prostředí. Záměrem práce je zhodnotit právní nástroje, kterými může být zemědělská půda nejvíce ovlivněna, a tedy chráněna.

Celá práce je rozčleněna do čtyř kapitol, z nichž stěžejními jsou poslední tři pojednávající o samotném předmětu práce, tedy o ochraně zemědělské půdy, jež je v posledních letech stále více zasažena zvyšujícími se a zrychlujícími degradačními procesy. V první kapitole jsou nejprve charakterizovány klíčové a základní pojmy půda a zemědělský půdní fond, jež jsou základem pro následující kapitoly práce, a poté jsou zde obsaženy stěžejní prameny právní úpravy ochrany půdy, a to nejen z oblasti vnitrostátní, ale také mezinárodní a evropské. Druhá kapitola je věnována kvalitativní ochraně zemědělského půdního fondu, kde jsou vymezeny právní nástroje sloužící k ochraně kvality a také podmínky pro hospodaření na zemědělské půdě. Třetí vymezuje právní prostředky, a to především ekonomické právní nástroje, sloužící k ochraně půdy před jejími zábory, resp. zmenšováním její výměry a následném užívání pro nezemědělské účely. Na tuto kapitolu navazuje kapitola závěrečná obsahující problematiku územního plánování a pozemkových úprav, jež mají prostřednictvím regulace způsobů užívání území nemalý vliv na stav půdy, a to především v oblasti její kvantity, kdy je pomocí jejich nástrojů, resp. předepsané dokumentace, vytvářena představa o budoucím stavu a vývoji území, na něž se vztahují.